

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «ГЕЛЬВЕТІКА»

ISSN (PRINT): 2786-8559

ISSN (ONLINE): 2786-8567

VIA ECONOMICA

Випуск 4, 2024

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

УДК 33(051)

Головний редактор: Дейнега Інна Олександрівна, д.е.н., професор, Рівненський державний гуманітарний університет

Заступник головного редактора: Пелех Оксана Богданівна, д.е.н., професор, Рівненський державний гуманітарний університет

Члени редакційної колегії:

Бочко Олена Юрївна, д.е.н., професор, Національний університет «Львівська політехніка»

Глинський Назар Юрійович, д.е.н., доцент, Національний університет «Львівська політехніка»

Гринів Тетяна Теодозіївна, к.е.н., доцент, Національний університет «Львівська політехніка»

Гринкевич Світлана Степанівна, д.е.н., професор, Національний університет «Львівська політехніка»

Дейнега Олександр Вікторович, д.е.н., професор, Рівненський державний гуманітарний університет

Косар Наталія Степанівна, к.е.н., доцент, Національний університет «Львівська політехніка»

Крайчук Сергій Олександрович, к.т.н., доцент, Рівненський державний гуманітарний університет

Кратт Олег Адольфович, д.е.н., професор, Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І.К. Карпенка-Карого

Кузьмак Олег Іванович, д.е.н., професор, професор кафедри маркетингу, Луцький національний технічний університет

Кузьмак Олена Миколаївна, д.е.н., професор, Луцький національний технічний університет

Мальчик Мар'яна Василівна, д.е.н., професор, Національний університет водного господарства та природокористування

Мельник Леонід Васильович, д.е.н., професор, Національний університет водного господарства та природокористування

Осадча Ольга Олексіївна, д.е.н., професор, Національний університет водного господарства та природокористування

Партин Галина Остапівна, к.е.н., професор, Національний університет «Львівська політехніка»

Полінкевич Оксана Миколаївна, д.е.н., професор, Луцький національний технічний університет

Поліщук Олена Юрївна, к.е.н., Рівненський державний гуманітарний університет

Попко Олена Володимирівна, д.е.н., професор, Національний університет водного господарства та природокористування

Савченко Ольга Ростиславівна, к.е.н., доцент, Рівненський державний гуманітарний університет

Тринчук Віктор Вікторович, к.е.н., доцент, Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

Хома Ірина Борисівна, д.е.н., професор, Національний університет «Львівська політехніка»

Юськів Богдан Миколайович, д.пол.н., к.е.н., професор, Рівненський державний гуманітарний університет

Jacek Piotr Binda, Asc Prof. eng., Rector, Bielsko-Biała School of Finance and Law (Poland)

Aleksander Sapiński, Department of Law and Social Science, Institute of Management and Information Technology in Bielsko-Biała (Poland)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія KB № 25316-15256P, видане Міністерством юстиції України 07.11.2022 р.

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України в галузі економічних наук (категорія «Б»)

Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.10.2023 року № 1309 (додаток 4)

Спеціальності:

051 – Економіка;

071 – Облік і оподаткування;

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок;

073 – Менеджмент; 075 – Маркетинг;

076 – Підприємництво та торгівля

Затверджено до друку та поширення через мережу інтернет відповідно до рішення Вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол від 28.03.2024 р. № 3)

Відповідно до Закону про авторські права, при використанні наукових ідей та матеріалів цього випуску посилання на авторів і видання є обов'язковим. Передрук і переклади дозволяються лише зі згоди автора та редакції.

Матеріали друкуються мовою оригіналу. Відповідальність за добір і викладення фактів несуть автори. Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Наукове видання

Via Economica

Випуск 4, 2024

Засновано у 2022 році

Засновники:

Рівненський державний гуманітарний університет;
Видавничий дім «Гельветика»

Періодичність видання: 6 разів на рік

Українською та англійською мовами

Коректура • В. О. Бабич
Комп'ютерна верстка • В. О. Удовиченко

Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 25,58.
Підписано до друку 29.03.2024.
Зам. № 0424/281. Наклад 100 прим.

Надруковано: Видавничий дім «Гельветика»
65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1
Телефони: +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.

ЗМІСТ

<i>Белінська Я. В., Чуницька І. І.</i> ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ЗЕЛЕНИХ ОБЛІГАЦІЙ ЯК ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В СТАЛИЙ РОЗВИТОК.....	7
<i>Бенчук С. О., Машта Н. О., Дейнега І. О.</i> МАРКЕТИНГОВІ ІНСТРУМЕНТИ БОРотьБИ З ФАЛЬСИФІКАЦІЄЮ ПРОДУКЦІЇ ВИРОБНИКІВ ЦЕМЕНТУ.....	12
<i>Бодаковський В. Ю.</i> ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	19
<i>Бойко О. В., Морохова В. О.</i> РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ.....	28
<i>Бублик Л. Я., Антонюк О. О.</i> РОЗРОБЛЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ МАРКЕТИНГОВОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ДЛЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА У ПЕРІОД АКТИВНОЇ ФАЗИ ВІЙНИ.....	35
<i>Будзін Д. В., Дейнега О. В.</i> АДАПТАЦІЯ СТРАТЕГІЙ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ ДО ВИКЛИКІВ СЕРЕДОВИЩА ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	41
<i>Бур'янов В. О., Куліш Г. П., Круш В. В.</i> СЕК'ЮРИТИЗАЦІЯ: СУТНІСТЬ, КЛАСИФІКАЦІЯ ТА АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ.....	47
<i>Вдовіна І. О., Славкова А. А.</i> ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО АДАПТАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	57
<i>Гуменюк Р. В.</i> СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ МІЖНАРОДНИХ ІНВЕСТИЦІЙ: СУБ'ЄКТИВНІ ТА ОБ'ЄКТИВНІ ВИМІРИ З ПОЗИЦІЙ ІНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	64
<i>Гуцул Т. А., Суліма Н. М., Романов А. А.</i> ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ АГРОПРОМИСЛОВИХ ЛАНЦЮГІВ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ У КРАЇНАХ З РИНКОВОЮ ТА ПЕРЕХІДНОЮ ЕКОНОМІКОЮ.....	72
<i>Єрко І. В.</i> МЕТОДИ АНАЛІЗУ ТА ОЦІНКИ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУБ'ЄКТІВ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ.....	78
<i>Iryna Zhalinska</i> RESEARCH STREAMS IN THE DOMAIN OF OMNICHANNEL IN MARKETING MANAGEMENT: BIBLIOMETRIC REVIEW.....	87
<i>Кобеля-Звір М. Я.</i> ГРАНТИ УКРАЇНСЬКОГО ФОНДУ СТАРТАПІВ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ТЕХНОЛОГІЧНИХ КОМПАНІЙ.....	96
<i>Козут М. В., Содома Р. І., Дубинецька П. П.</i> АУТСОРСІНГ ТА АУТСТАФІНГ: ВИБІР ЕФЕКТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ В СУЧАСНОМУ БІЗНЕСІ.....	102
<i>Крамський С. О., Євдокімова О. М., Дарушин О. В., Захарченко О. В.</i> АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ДОВОЄННОГО ВПЛИВУ ТА ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД НА ПРИКЛАДІ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	109
<i>Лапкіна І. О., Главатських В. І.</i> ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ В УПРАВЛІННІ ЕНЕРГЕТИЧНИМИ РЕСУРСАМИ СУДЕН.....	119

<i>Мальчик М. В., Прокопець В. Е.</i> ПОБУДОВА СТРАТЕГІЇ ВНУТРІШНЬОГО МАРКЕТИНГУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	125
<i>Овандер Н. Л., Катуніна О. С., Дідур Г. І.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ВЕЛИКИХ ДАНИХ ТА АНАЛІТИКИ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ І ЗНИЖЕННЯ ВИТРАТ.....	133
<i>Пилипенко І. М., Князь С. В., Русин-Гриник Р. Р.</i> ОЦІНКА ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ У Е-БІЗНЕСІ.....	140
<i>Пиртко С. А., Пиртко М. С.</i> ЕКОЛОГІЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК БАЗОВИЙ ПРИНЦИП ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	146
<i>Пляшко О. С., Хомич С. В.</i> ОРГАНІЗАЦІЙНО-ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ РОЗРАХУНКІВ В ІНТЕРНЕТ ТОРГІВЛІ.....	154
<i>Прокопенко С. О.</i> МАРКЕТИНГОВИЙ ПІДХІД У ДОСЛІДЖЕННІ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ВИКОРИСТАННЯ.....	160
<i>Проценко А. К.</i> ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ CRM-СИСТЕМ У ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ.....	165
<i>Савченко О. Р., Дем'янюк О. О.</i> ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ УКРАЇНИ, УПРАВЛІНСЬКІ МЕХАНІЗМИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	171
<i>Свічкарь Н. М., Загорельська Т. Ю., Кобиляков А. А.</i> АДАПТАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ ФІНАНСУВАННЯ БУДІВНИЦТВА ДО НОВОГО ЗАКОНОДАВЧОГО СЕРЕДОВИЩА.....	177
<i>Стожок А. Ю.</i> ДЕФІНІЦІЯ «СОЦІАЛЬНА МОБІЛЬНІСТЬ»: ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА СУЧАСНІСТЬ.....	186
<i>Фігун А. В., Петрівський Я. Б., Коханевич Т. П.</i> ІШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У МАРКЕТИНГУ: МОЖЛИВОСТІ ВПЛИВУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ.....	193
<i>Цятковська О. В., Чемодурова Є. Є.</i> АУДИТ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	200
<i>Юхименко-Назарук І. А., Санжаревський О. І., Олексієвець Т. І., Матвій І. Р., Шитов В. М.</i> ЦИФРОВА ІНТЕГРАЦІЯ В ТЕРИТОРІАЛЬНОМУ МАРКЕТИНГУ.....	207
<i>Надточій І. І., Крамаренко І. С., Гришина Н. В.</i> РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ СУБ'ЄКТІВ Є-БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА СУСПІЛЬСТВА.....	212
<i>Храпкіна В. В., Райчева Л. І.</i> ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КАДРІВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ.....	219
<i>Седов В. А.</i> ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ЗАСАДИ ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ ЯК ЧИННИК ПРИСКОРЕНОГО СКОРОЧЕННЯ КАДРОВОГО ДЕФІЦИТУ.....	219
<i>Шишка І. В.</i> ПРОГРАМНИЙ ПІДХІД ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ФІНАНСУВАННЯ МЕДИЦИНИ В УКРАЇНІ.....	232

CONTENTS

<i>Yanina Belinska, Iryna Chynytska</i> FOREIGN EXPERIENCE OF USING GREEN BONDS AS A SOURCE OF FINANCING CAPITAL INVESTMENTS IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT.....	7
<i>Serhii Benchuk, Nadiia Mashta, Inna Deineha</i> MARKETING TOOLS FOR FIGHTING AGAINST COUNTERFEITING PRODUCTS OF CEMENT MANUFACTURERS.....	12
<i>Volodymyr Bodakovskyy</i> THEORETICAL AND APPLIED PRINCIPLES OF THE FUNCTIONING OF THE FINANCIAL SYSTEM OF UKRAINE.....	19
<i>Olha Boiko, Valentyna Morokhova</i> DEVELOPMENT OF INTERNATIONAL MARKETING UNDER GLOBALIZATION CHALLENGES.....	28
<i>Lilya Bublyk, Oleksandr Antonyuk</i> DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION OF A MARKETING INVESTMENT PROJECT FOR A SMALL BUSINESS DURING THE ACTIVE PHASE OF THE WAR.....	35
<i>Dmytro Budzin, Oleksandr Deineha</i> ADAPTATION OF BUSINESS MANAGEMENT STRATEGIES TO THE CHALLENGES OF THE ECONOMIC ENVIRONMENT.....	41
<i>Valentyn Burianov, Ganna Kulish, Victoria Krush</i> SECURITIZATION: ESSENCE, CLASSIFICATION, AND RELEVANCE OF USE IN UKRAINE.....	47
<i>Inesa Vdovina, Alla Slavkova</i> PENSION PROVISION: FOREIGN EXPERIENCE AND POSSIBILITIES OF ITS ADAPTATION IN UKRAINE.....	57
<i>Roman Gumeniuk</i> SOCIO-ECONOMIC ENVIRONMENT OF INTERNATIONAL INVESTMENTS: SUBJECTIVE AND OBJECTIVE DIMENSIONS FROM THE STANDPOINT OF INSTITUTIONAL AND LEGAL REGULATION.....	64
<i>Tetiana Gutsul, Nataliia Sulima, Andrii Romanov</i> ASSESSMENT OF THE EFFICIENCY OF AGRICULTURAL VALUE ADDED CHAINS IN A COUNTRY WITH A MARKET AND TRANSITION ECONOMY.....	72
<i>Iryna Ierko</i> THE COMPETITIVE POTENTIAL OF TOURIST INDUSTRY ENTITIES: METHODS OF ANALYSIS AND ASSESSMENT.....	78
<i>Iryna Zhalinska</i> RESEARCH STREAMS IN THE DOMAIN OF OMNICHANNEL IN MARKETING MANAGEMENT: BIBLIOMETRIC REVIEW.....	87
<i>Mariana Kobelia-Zvir</i> GRANTS OF THE UKRAINIAN STARTUP FUND TO SUPPORT TECHNOLOGY COMPANIES.....	96
<i>Maryana Kohut, Ruslana Sodoma, Pavlina Dubynetska</i> OUTSOURCING AND OUTSTAFFING: CHOOSING AN EFFECTIVE RESOURCE MANAGEMENT STRATEGY IN MODERN BUSINESS.....	102
<i>Serhii Kramskyi, Olha Yevdokimova, Oleksandr Darushin, Oleg Zakharchenko</i> ANALYSIS OF THE DEVELOPMENT OF INVESTMENT PROCESSES AGRICULTURE SPHERE IN THE CONDITIONS OF PRE-WAR INFLUENCE AND THE POST-WAR PERIOD ON THE EXAMPLE OF MYKOLAIV REGION.....	109
<i>Inna Lapkina, Victoria Glavatskhih</i> ECONOMIC ASPECT IN THE MANAGEMENT OF ENERGY RESOURCES OF SHIPS.....	119

<i>Mariana Malchyk, Vitalii Prokopets</i> STRATEGIC VALUE OF EFFECTIVE INTERNAL MARKETING IN INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION.....	125
<i>Nataliia Ovander, Olha Katunina, Hanna Didur</i> APPLICATION OF BIG DATA AND ANALYTICS FOR BUSINESS PROCESS OPTIMIZATION AND COST REDUCTION.....	133
<i>Iov Pylypenko, Sviatoslav Kniaz, Roman Rusyn-Hrynyk</i> ASSESSMENT OF THE FACTORS OF INFLUENCE ON THE INNOVATION MANAGEMENT SYSTEM IN E-BUSINESS.....	140
<i>Serhii Pyrtko, Mykhailo Pyrtko</i> ENVIRONMENTAL RESPONSIBILITY AS THE BASIC PRINCIPLE OF ENSURING SUSTAINABLE DEVELOPMENT.....	146
<i>Olha Pliashko, Sergii Khomych</i> ORGANIZATIONAL AND ACCOUNTING ASPECTS OF SETTLEMENTS IN THE INTERNET TRADE.....	154
<i>Serhii Prokopenko</i> MARKETING APPROACH IN RESEARCH OF CREATIVE INDUSTRIES: THEORY AND PRACTICE OF USE.....	160
<i>Andriy Proshchenko</i> EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF CRM SYSTEMS IMPLEMENTATION IN THE ACTIVITIES OF SMALL BUSINESSES.....	165
<i>Olga Savchenko, Oleksandr Demianiuk</i> INTELLECTUAL PROPERTY OF UKRAINE, MANAGEMENT MECHANISMS FOR ITS PROTECTION.....	171
<i>Nataliia Svichkar, Tetiana Zahorelska, Andriy Kobylyakov</i> ADAPTATION OF CONSTRUCTION FINANCING MECHANISMS TO THE NEW LEGISLATIVE ENVIRONMENT.....	177
<i>Alina Stozhok</i> DEFINITION OF SOCIAL MOBILITY: EVOLUTION AND MODERNITY.....	186
<i>Andriy Figun, Yaroslav Petrivskyi, Tetyana Kokhaneych</i> ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN MARKETING: POSSIBILITIES OF INFLUENCE AND PERSPECTIVES OF IMPLEMENTATION.....	193
<i>Olena Tsiatkovska, Yevheniia Chemodurova</i> AUDIT OF IMPLEMENTATION OF SOCIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT PROGRAMS OF TERRITORIAL COMMUNITIES	200
<i>Iryna Yukhimenko-Nazaruk, Oleh Sanzharevskiy, Taras Oleksiievets, Ivan Matviiv, Volodymyr Shytov</i> DIGITAL INTEGRATION IN TERRITORIAL MARKETING.....	207
<i>Iryna Nadtochii, Iryna Kramarenko, Nataliya Hryshyna</i> RISK MANAGEMENT AS A TOOL FOR MANAGING THE FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY OF E-BUSINESS ENTITIES IN THE CONDITIONS OF THE DIGITAL ECONOMY AND SOCIETY.....	212
<i>Valentyna Khrapkina, Larysa Raicheva</i> ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM OF PERSONNEL QUALIFICATIONS IMPROVING IN THE AGRICULTURAL SECTOR OF ECONOMY.....	219
<i>Viacheslav Sedov</i> TRANSFORMATION PRINCIPLES OF THE DUAL FORM OF HIGHLY QUALIFIED STAFF TRAINING OF THE AGRICULTURAL SECTOR OF THE ECONOMY AS A FACTOR OF ACCELERATED REDUCTION OF THE PERSONNEL DEFICIT.....	219
<i>Ihor Shyshka</i> PROGRAM APPROACH TO THE IMPROVEMENT OF MECHANISMS OF MEDICAL FINANCING IN UKRAINE.....	232

DOI 10.32782/2786-8559/2024-4-30

УДК 330.131.7

Надточій Ірина Ігорівна

доктор економічних наук, професор кафедри економіки,
Херсонський навчально-науковий інститут
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0693-8000>

Крамаренко Ірина Сергіївна

доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту,
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0417-0918>

Гришина Наталія Володимирівна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту,
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1768-750X>

РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ СУБ'ЄКТІВ Є-БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ ТА СУСПІЛЬСТВА

У статті досліджено ризик-менеджмент як інструмент управління фінансово-економічною безпекою суб'єктів є-бізнесу в умовах цифрової економіки та суспільства. Обґрунтовано, цифровізація з однієї сторони надає бізнесу нові можливості для розвитку, а з іншої – викликає додаткові ризики. Це вносить корективи в соціально-економічне розвиток суб'єктів е-бізнесу та визначає необхідність оновлення підходів до управління фінансово-економічною безпекою. Визначено, що модель забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств малого бізнесу, заснована на управлінні ризиками. Систематизовано ризики підприємств малого бізнесу в залежності від характеру можливої погрози, пов'язаною з використанням цифрових технологій, сформульовані ключові вимоги до системи управління ризиками, дана схема реалізації системи в умовах цифровий трансформації соціально-економічних процесів. Наголошено, що управління фінансово-економічною безпекою суб'єктів е-бізнесу припускає розробку системи управління ризиками, що здатна оперативіно реагувати на зміни соціальної та політичної ситуації, мати властивість саморегулювання, протидіяти негативному впливу внутрішніх й зовнішніх факторів. Доведено, що першорядне значення для створення та функціонування системи ризик-менеджменту суб'єктів е-бізнесу має можливість виявлення факторів ризику й зниження їх рівня впливу. Визначено, що у якості одного з дієвих механізмів управління фінансово-економічною безпекою суб'єктів е-бізнесу в умовах цифровізації запропоновано використовувати активну систему ризик-менеджменту. Сформульовані ключові вимоги до системи управління ризиками з метою забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів е-бізнесу. Доведено, що управління ризиками з метою забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів є-бізнесу – це безперервний ітераційний процес, який спрямовує та координує ключові напрями діяльності. Важливу роль з позиції забезпечення фінансово-економічної безпеки грає систематизація ризиків суб'єктів є-бізнесу. Сформулюємо вимоги до активної системи ризик-менеджменту для забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів є-бізнесу в умовах цифровізації. Розроблена схема системи ризик-менеджменту суб'єктів є-бізнесу.

Ключові слова: фінансово-економічна безпека, суб'єкти є-бізнесу, тактичне управління, ризики, загрози, ризик-менеджмент, бізнес-структури, цифрові технології, цифрова економіка та суспільство.

Iryna NadtochiiAdmiral Makarov National University of Shipbuilding,
Kherson Educational and Scientific Institute**Iryna Kramarenko, Nataliya Hryshyna**

Admiral Makarov National University of Shipbuilding

RISK MANAGEMENT AS A TOOL FOR MANAGING THE FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY OF E-BUSINESS ENTITIES IN THE CONDITIONS OF THE DIGITAL ECONOMY AND SOCIETY

The article examines risk management as a tool for managing the financial and economic security of e-business entities in the conditions of the digital economy and social. Reasonably, digitalization, on the one hand, provides business with new opportunities for development, and on the other hand, it causes additional risks. This makes adjustments to the socio-economic development of e-business entities and determines the need to update approaches to managing financial and economic security. It was determined that the model of providing financial and economic security to a small business enterprise is based on risk management. The risks of small business enterprises are systematized depending on the nature of the possible threats associated with the use of digital technologies, the key requirements for the risk management system are formulated, and the implementation scheme of the system in the conditions of digital transformation of socio-economic processes is given. It is emphasized that the management of the financial and economic security of e-business subjects involves the development of a risk management system capable of promptly responding to changes in the social and political situation, having the property of self-regulation, and counteracting the negative influence of internal and external factors. It has been proven that the ability to identify risk factors and reduce their level of influence is of primary importance for the creation and functioning of the risk management system of e-business entities. It was determined that as one of the effective mechanisms for managing the financial and economic security of e-business entities in the conditions of digitalization, it is proposed to use an active risk management system. The key requirements for the risk management system are formulated in order to ensure the financial and economic security of e-business entities. It has been proven that risk management in order to ensure the financial and economic security of e-business entities is a continuous iterative process that directs and coordinates key areas of activity. Systematization of risks of e-business entities plays an important role in ensuring financial and economic security. We formulate the requirements for an active risk management system to ensure the financial and economic security of e-business entities in the conditions of digitalization. The scheme of the risk management system of e-business subjects has been developed.

Keywords: financial and economic security, e-business subjects, tactical management, risks, threats, risk management, business structures, digital technologies, digital economy and society.

Вступ. Перехід в економіці від обміну фізичними об'єктами до системам інформаційного взаємодії, трансформація інтелектуального потенціалу в реальний економічний ресурс, організаційна перебудова управління зі зміною ієрархічних структур на мережеві з високою швидкістю адаптації до мінливою реальності, виникнення якісно нових вимог до управлінню економікою підприємств та забезпечення її безпеки – такими є основні тренди сучасності, які характеризують період цифровізації.

Підвищення рівня відкритості комунікацій внаслідок перекладу інформації на цифрові носії не тільки створює нові можливості у всіх галузях соціальної практики, але й обумовлює необхідність розробки нових підходів до забезпечення необхідного рівня безпеки суб'єктів економічної діяльності: як приватних осіб, так і суб'єктів малого бізнесу, державних корпорацій, різнорівневих структур, незалежно від їх організаційно-правових форм функціонування.

Однак сучасне стан українських підприємництва в сегменті малого бізнесу не дозволяє говорити про повну готовність до перекладу системи управління в цифрову площину. Цифровізація з однієї сторони надає бізнесу нові можливості для розвитку, а з іншої – викликає додаткові ризики. Це вносить корективи в соціально-економічне розвиток суб'єктів е-бізнесу та визначає необхідність оновлення підходів до управління фінансово-економічною безпекою.

Матеріали та методи. Проблемам забезпечення фінансово-економічної безпеки на рівні господарюючих суб'єктів присвячені праці таких дослідників, як: О. Барановський, І. Мойсеєнко, О. Марченко, І. Бланк, Т. Васильців, В. Волошин, О. Бойкевич, К. Горячева, А. Єпіфанов, О. Плас-тун, В. Домбровський, Л. Мартюшева та ін.

Вирішення проблематики управління ризиками різних економічних систем є предметом дослідження зарубіжних, так і вітчизняних нау-

ковців, а саме: Я. Белінська, І. Бланк, А. Єпіфанов, О. Зоріна, Є. Картузов, Л. Костирко, В. Ліпкан, А. Некрасов, К. Орехова, Н. Піменов, Ю. Скакальський та інші.

Проблеми цифрової трансформації національної економічної системи аналізуються такими вітчизняними та закордонними вченими як: Т. Mesenbourg, Д. Тапскотт, Г. Чмерук, П. Пуцентейло, О. Гуменюк, В. Скіцько, Ю. Нікітін, О. Кульчицький, І. Токмакова, Д. Шатохіна, С. Мельник та інші.

Незважаючи на численні дослідження окремих аспектів управління фінансово-економічною безпекою, функціонування суб'єктів е-бізнесу, цифрової трансформації економіки, слід відзначити, що проблеми управління фінансово-економічною безпекою сектора малого бізнесу в період переходу до цифрової економіки, при всієї їх значимості, розкриті не в повній мірою.

Метою статті є здійснення аналізу та проведення оцінки важливості ризик-менеджменту як інструменту управління фінансово-економічною безпекою суб'єктів е-бізнесу в умовах цифрової економіки та суспільства.

Результати. Тенденції впливу глобального інформаційного середовища в світі ведуть до розмивання як географічних, так і фізичних кордонів, що відкриває можливості, як для держав, так і для бізнесу, та сприяє розвитку зовнішньої й внутрішньої конкурентоспроможності. У теж час цифровізація має також негативні наслідки, тому одним їх механізмів забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів малого бізнесу є управління ризиками.

Однією з ключових завдань в епоху цифрової трансформації стає систематизація ризиків, яка може бути сформульована як пошук форми попередження, усунення або подолання ризиків, пов'язаних з використанням цифрових технологій.

Сьогодні цифрова економіка базується на багатоаспектній системі взаємопов'язаних інформаційно-комунікаційних технологій, заснованих на роботі з «великими даними» які володіють складними аналітичними інструментами.

Така складна багаторівнева структура породжує ризики багатоаспектного характеру. Процеси, що відбуваються в малому бізнесі, можуть надавати безпосередній вплив на ситуацію в великому бізнесі та всіх без виключення учасників ланцюгу формування вартості. Говорити про вирішення проблем фінансово-економічної безпеки держави можливо тільки після рішення відповідних проблем на мезо- і мікрорівнях. Це зумовлює доцільність розробки системи моніторингу та управління ризиками, здатної швидко відгукуватися на трансформації соціальної і політичної кон'юнктури, економічних реалій, мати властивість саморегуляції, протистояти негативним

факторів екзогенного та ендогенного походження. В сучасних умовах господарювання суб'єктами малого бізнесу, традиційний апарат управління ризиками та стандартні механізми менеджменту, в здебільшого спрямовані на успішно функціонуючі організації, видаються малоефективними. Пошук інноваційних форм й методів управління, за допомогою яких можливо прогнозувати тренди в розвитку та керувати ризиками компанії, при цьому забезпечуючи необхідний рівень фінансово-економічної безпеки, стає надто актуальним завданням.

Ступінь забезпеченість фінансово-економічною безпекою суб'єктів е-бізнесу можливо охарактеризувати його здатністю протистояння до загроз та усунення шкоди від впливів факторів негативною середовища. У даному контексті під загрозою фінансово-економічної безпеки можливо розуміти реальний або потенційний вплив юридичних та (або) фізичних осіб, порушники безпечного стану суб'єкта підприємницької діяльності, які можуть привести до фінансових або інших втрат, а також припинення його діяльності. Ключовими факторами появи загроз можуть стати:

- низька адаптація суб'єктів господарювання до перманентних змін умов ринку;
- загальна неплатоспроможність суб'єкта бізнесу;
- неналежний споживчий менталітет значного числа громадян;
- збільшення криміналізації суспільства;
- недостатній рівень відповідальності та трудової дисципліни в організаціях;
- недостатнє правове забезпечення певних видів діяльності;
- некомпетентність керівного складу та працівників тощо.

Ряд дослідників вважають, що управління суб'єктів е-бізнесу представляє собою процес передбачення та нейтралізації їх негативних наслідків, заснований на певних принципах:

- свідомість прийняття ризиків;
- керованість прийнятих ризиків;
- незалежність управління окремими підприємницькими ризиками;
- сумісність рівня прийнятих ризиків з рівнем прибутковості малого бізнесу;
- сумісність рівня ризиків з фінансовими можливостями господарюючого суб'єкта;
- економічність управління підприємницькими ризиками;
- облік тимчасового фактору в управлінні підприємницькими ризиками;
- облік можливості передачі підприємницьких ризиків.

Будь-яка організація, що забезпечує власну фінансово-економічну безпеку, повинна використовувати в системі менеджменту інструменти

оцінки ризику. У практичній діяльності одні підприємства застосовують ці інструменти пасивно, після настання подій, приводять до збитків, інші прогнозують ризики до їх настання.

Тільки при постійному та плановому управлінні можливо говорити про формування системи ризик-менеджменту на підприємстві. Метою такої системи є забезпечення належного балансу між довгостроковою стабільністю, максимізацією прибутку та стійким зростанням. Основними завданнями системи ризик-менеджменту є:

- забезпечення керівництва повної інформацією про бізнес-середовищі та позиціонування організації;

- розробка управлінських рішень, спрямованих на мінімізацію впливу ризик-факторів.

Існують різні підходи до визначення ризику. Згідно з Порядком застосування ризик-орієнтованого підходу в Бюро економічної безпеки України «ризик – загроза, що ідентифікується в бюджетній, податковій, митній, грошово-кредитній або інвестиційній сфері, вплив якої призводить до тінізації економіки та послаблення економічної безпеки держави» [1].

Сучасні науковці наголошують, що ризик є первинною категорією щодо загрози і впливає з неї [2, с. 118], інші вчені вважають, що поняття «загрози» ширшим за поняття «ризик» [3, с. 12], вважаємо, що між ними існує причинно-наслідковий зв'язок.

Можливість виявлення ризикових факторів, зниження їх рівня впливу мають першорядне значення для формування системи ризик-менеджменту на підприємстві.

Систематизація ризиків може значно відрізнятися в залежності від галузевої специфіки, в рамках якої здійснюється підприємницька діяльність, інструментарію цифровізації, змінення техноло-

гій та всього того, що формує особливості інфраструктурне забезпечення окремого підприємства або групи компаній.

Узагальнення існуючі підходи до систематизації ризиків суб'єктів е-бізнесу, пропонується систематизувати ризики в залежно від характеру можливою погрози, пов'язаною з використанням цифрових технологій, за наступними групами (табл. 1).

Як видно з наведеною систематизації ризиків, пов'язаних з загрозою фінансово-економічної безпеки в цифровому просторі, наслідки ризиків як здійснених погроз за рахунок цифрових технологій масштабуються у відповідності з цифровим інструментарієм, при цьому засоби попередження ризиків з використанням цифрових технологій, по суті, повинні випереджати процес цифровізації, що представляється достатньо складною завданням. Тому ризик-менеджмент вимагає особливого уваги зі сторони управлінців. Розвиток цієї області повинно формуватися паралельно цифровізації виробництва, а ще краще випереджати його.

Побудова системи ризик-менеджменту включає кілька взаємопов'язаних рівнів: стратегічний (принципи, цілі, концепція системи з оцінкою характеру та ступеня погроз фінансово-економічної безпеки, форсайти й облік прогнозів розвитку цифрової економіки та цифрових технологій, основні напрямки розвитку цифрової економіки, дані моніторингу і контролю); тактичний (забезпечення програми ризик-менеджменту: завдання, обсяг фінансування, зміна технологій, формування спільно з професіоналами форсайту та моделей майбутнього, створення мережових комунікацій з обміном інформацією по галузевим ризиків; операційний (вдосконалення системи обміну інформацією з зовнішньої середовищем на цифрових платформах, державними органами).

Таблиця 1 – Класифікація ризиків в залежно від характеру можливою погрози, пов'язаною з використанням цифрових технологій

Ризик	Ознака
Технологічні (ризик саморозвитку)	Загроза фінансово-економічної безпеки має здатність самовідтворення: масштабні та прискорюючи процеси цифрової економіки зупинити практично неможливо
Політичні	До них можливо віднести кілька підгруп загроз: – по-перше, так звана «цифрова колонізація»; – по-друге, кібербезпека яка простежується в загрозах баз даних, бізнес-інфраструктури; – по-третє, цифрове рейдерство, оформлене через інвестиції, стартапи, вступ зовнішнього управління економікою
Економічні	Інноваційний ризик – поява нових шкідливих програм, погроз, закладок; конкурентний ризик (інноваційні бізнес-моделі, масові сервіси і інформаційні послуги) особливо небезпечний для підприємств малого бізнесу, у яких недостатньо- точно коштів протистояти більшим і технологічно оснащеним конкурентам); маркетинговий ризик (зникнення посередників, підвищення швидкості та стандартизація)
Соціальні	Роботизація, використання штучного інтелекту, як наслідок, скорочення робочих місць, безробіття, соціальне напруження
Правові	Загроза конфіденційності: ризики компрометації персональних даних, проблеми електронної ідентифікації, цифрове шахрайство

Управління ризиками є одним з ключових інструментів, направлених на підвищення рівня фінансово-економічної безпеки, досягнення поставлених цілей власниками, ефективності діяльності керівників підприємства.

До ключовим принципам функціонування системи управління ризиками в умовах цифровізації можливо віднести безперервність, комплексність та інтегрованість. Реалізацією принципу безперервності є формування постійного контролю та моніторингу погроз підприємства. Ця необхідність з'являється в зв'язку з мінливими умовами зовнішньої та внутрішньої середовища. Принцип комплексності має на увазі взаємодія всіх підрозділами підприємства в процесі виявлення та оцінки ризиків за напрямком детальності.

Вимогами до активною системі ризик-менеджменту для забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства в умовах цифровізації

є: завершеність циклу; багаторівневий аналіз зовнішніх загроз; розмежування рівнів стратегічного, тактичного і операційного управління; систематичність (без останнього весь сенс роботи з ризиками не має цінності. На рис. 1 представлена схема системи ризик-менеджменту.

Рішення стратегічних завдань організації диктує конкретне бачення основного виду діяльності, вивчення ключових ризиків, визначення технології виробництва. Прогноз ризикових ситуацій та нівелювання втрат від їх впливу є одним з умов стійкого розвитку організації. На практиці управління часто задіють механізм, при якому господарська діяльність організації координується та прямує з позиції результативності управління ризиками. Даний механізм в науковій літературі і в практичній діяльності підприємств отримав назву ризик-менеджменту.

На підприємстві необхідно сформулювати таку систему ризик-менеджменту, при якій ризики

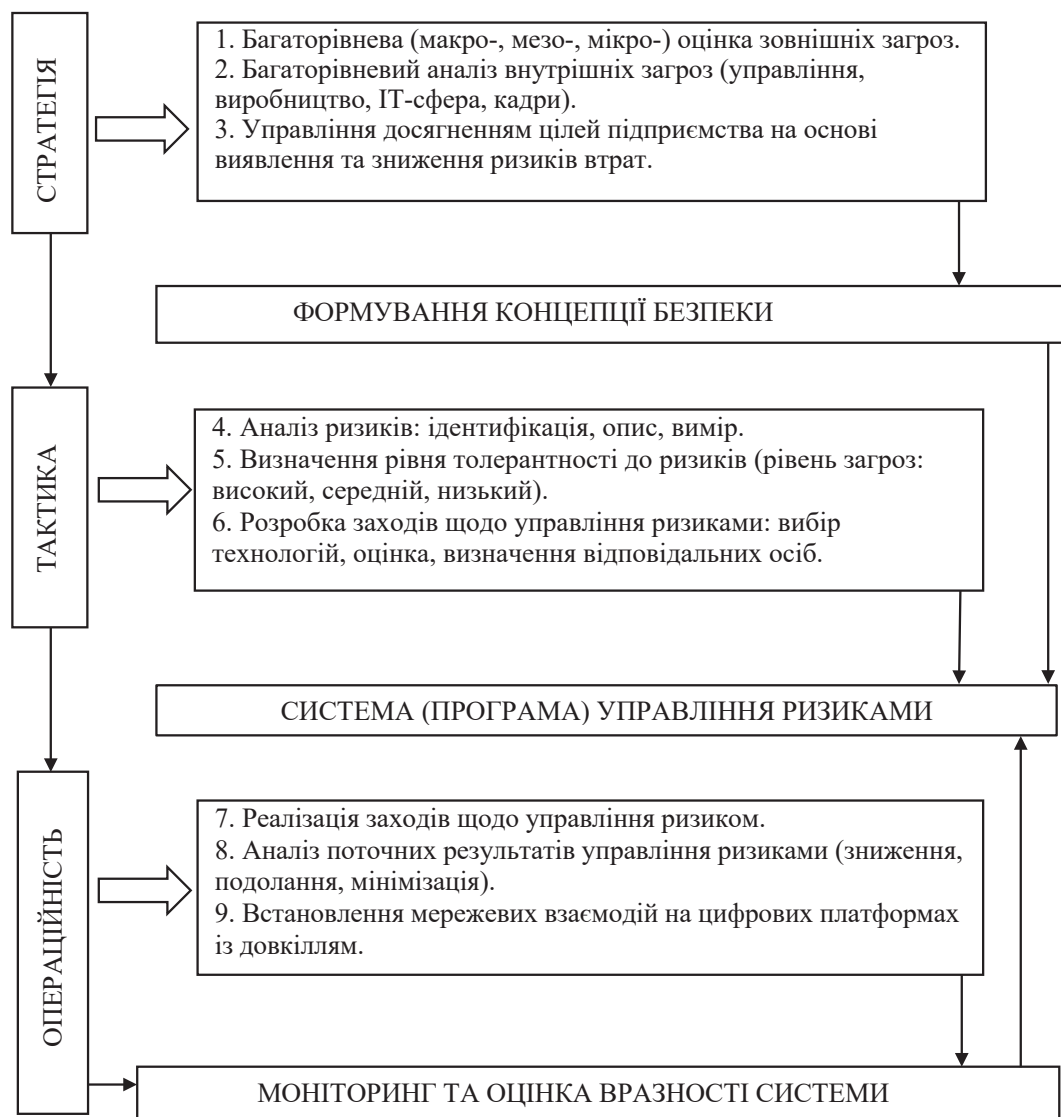

Рисунок 1 – Активна система ризик-менеджменту для забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів е-бізнесу в умовах цифровізації

аналізуються та оцінюються не тільки з позиції їх нівелювання, але і для досягнення необхідного рівня фінансово-економічної безпеки підприємства малого бізнесу.

Грунтуючись на вищевикладеному можливо констатувати, що управління ризиками з метою забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів малого бізнесу – це безперервний ітераційний процес.

Який спрямовує та координує ключеві напрямки діяльності. Важливу роль з позиції забезпечення фінансово-економічної безпеки грає систематизація ризиків організації, в том числі при визначенні системи індикаторів для моніторингу ризиків організації.

Управління показниками фінансово-економічної безпеки суб'єктів е-бізнесу виступає в якості допоміжного процесу, інструментарію для отримання необхідних даних для механізму ризик-менеджменту. Руйнівні тренди повинні бути піддані всебічному комплексному аналізу з обов'язковою оцінкою їх впливу на фінансово-економічну безпеку підприємства. Правильна організація механізму управління повинна функціонувати в базових аспектах діяльності підприємства. При цьому при необхідності потрібно проводити коригування дій шляхом перерозподілу ресурсів або активізацію запланованою стратегії нівелювання наслідків ризиків.

Для необхідного впливу на економічні процеси в організації, ризик-менеджмент повинен бути активним. Необхідна розробка відповідних методичних підходів та профільного інструментарію по безперервному управлінню ризиками, яка є невід'ємною основою, теоретично значущою програмою.

Це дозволить забезпечити необхідні умови для прийняття обґрунтованих рішень, перманентного аналізу погроз і ризиків, ідентифікації ступеня їх впливу на менеджмент організації з метою протидії їм.

Висновки. Управління фінансово-економічною безпекою суб'єктів е-бізнесу припускає розробку системи управління ризиками, що здатна оперативно реагувати на зміни соціальної та політичної ситуації, мати властивість саморегулювання, протидіяти негативному впливу внутрішніх й зовнішніх факторів. Першорядне значення для створення та функціонування системи ризик-менеджменту суб'єктів е-бізнесу має можливість виявлення факторів ризику й зниження їх рівня впливу. У якості одного з дієвих механізмів управління фінансово-економічною безпекою суб'єктів е-бізнесу в умовах цифровізації запропоновано використовувати активну систему ризик-менеджменту. Сформульовані ключові вимоги до системи управління ризиками з метою забезпечення фінансово-економічної безпеки суб'єктів е-бізнесу.

Література:

1. Про затвердження Порядку застосування ризик-орієнтованого підходу в Бюро економічної безпеки України : Наказ Бюро економічної безпеки України № 36 від 01.02.2023. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 лютого 2023 р. за № 350/39406. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0350-23#Text>
2. Картузов Є. П. Вплив ризиків і загроз на стан фінансової безпеки підприємств. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 9 (135). С. 115–124.
3. Білоусова О. С., Гаркавенко В. І., Даниленко А. І. та ін. Ризики і загрози фінансовій безпеці сектору державних фінансів та шляхи їх подолання : монографія. Київ : ДНУ «Акад. фін. управління», 2013. 308 с.
4. Бондарчук Н. В., Гуменчук М. Сутність фінансово-економічної безпеки підприємства та необхідність її забезпечення. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*. 2016. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5409#>
5. Mesenbourg T. L. Measuring the Digital Economy. 2001. URL: <https://www.census.gov/content/dam/Census/library/workingpapers/2001/econ/umdi>
6. Скіцько В. І. Індустрія 4.0 як промислове виробництво майбутнього. *Економічна наука*. 2016. № 5. С. 33–40.
7. Irtysheva I., Kramarenko I., Sirenko I. The Economy of War and Postwar Economic Development: World and Ukrainian Realities. *Baltic journal of economic studies*. 2022. Vol. 8. No. 2. P. 78–82. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2022-8-2-78-82>
8. Kramarenko I., Irtysheva I., Stehnei M., Boiko Ye., Nadtochii I., Pavlenko O., Rakipov V., Hryshyna N., Sirenko I., Ishchenko O., Tubaltseva N. Socio-economic development in conditions of digital transformations: regional features, strategic analysis, and prospects. *7th International Conference on Mathematics and Computers in Sciences and Industry (MCSI)*. 2022. P. 175–186.
9. Крамаренко І. С., Іртищев О. С., Кльоц Ю. Ю., Кравець Л. О. Аналіз структурних трансформацій інвестиційного потенціалу: функціональний аспект. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія «Економічні науки»*. 2019. № 1. С. 458–468.

References:

1. Pro zatverdzhennia Poriadku zastosuvannia ryzyk-orientovanoho pidkhodu v Biuro ekonomichnoi bezpeky Ukrainy (2023) [On the approval of the Procedure for applying a risk-oriented approach in the Bureau of Economic Security of Ukraine]: Order of the Bureau of Economic Security of Ukraine No. 36 dated February 1, 2023. Registered with the Ministry of Justice of Ukraine on February 27, 2023 under No. 350/39406. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0350-23#Text>

2. Kartuzov, E. P. (2012) Vplyv ryzykiv i zahroz na stan finansovoi bezpeky pidpriemstv [The influence of risks and threats on the state of financial security of enterprises]. *Actual problems of the economy*, no. 9 (135), pp. 115–124.
3. Bilousova O. S., Garkavenko V. I., Danylenko A. I. and others (2013) Ryzyky i zahrozy finansovii bezpetsi sektoru derzhavnykh finansiv ta shliakhy yikh podolannia: monohrafiia [Risks and threats to the financial security of the public finance sector and ways to overcome them: monograph]. Kyiv.
4. Bondarchuk, N. and Gumenchuk M. (2016) Sutnist finansovo-ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva ta neobkhidnist yii zabezpechennia [The essence of financial and economic security of the enterprise and the need to ensure it]. *Efektivna ekonomika* [Effective economy] (electronic journal), no. 11. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5409#>
5. Mesenbourg, T. L. (2001) Measuring the Digital Economy. Available at: <https://www.census.gov/content/dam/Census/library/workingpapers/2001/econ/umdi>
6. Skitsko, V. I. (2016) Industriia 4.0 yak promyslove vyrobnytstvo maibutnoho [Industry 4.0 as industrial production of the future]. *Economics*, no. 5, pp. 33–40.
7. Irtyshcheva, I., Kramarenko, I., and Sirenko I. (2022) The Economy of War and Postwar Economic Development: World and Ukrainian Realities. *Baltic Journal of Economic Studies*, vol. 8, no. 2, pp. 78–82. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2022-8-2-78-82>
8. Kramarenko, I., Irtyshcheva, I., Stehnei, M., Boiko, Ye., Nadtochii, I., Pavlenko, O., Rakipov, V., Hryshyna, N., Sirenko, I., Ishchenko, O., and Tubaltseva, N. (2022) Socio-economic development in conditions of digital transformations: regional features, strategic analysis, and prospects. *7th International Conference on Mathematics and Computers in Sciences and Industry (MCSI)*, pp. 175–186.
9. Kramarenko, I. S., Irtyshchev, O. S., Klets, Yu. Yu., and Kravets, L. O. (2019) Analiz strukturnykh transformatsii investytsiinoho potentsialu: funktsionalnyi aspekt [Analysis of structural transformations of investment potential: functional aspect]. *Visnyk KhNAU im. V. V. Dokuchaieva. Serii: Ekonomichni nauky*, no. 1, pp. 458–468.

Стаття надійшла до редакції 05.03.2024 р.